

ЕЛЕКТРОННИЙ ПОСІБНИК, ЯК НОВІТНІЙ ЗАСІБ НАВЧАННЯ

І. Є. Сухомлінова, М. А. Тихоновська, О. В. Тихоновський, О. В. Кірсанова, А. К. Єрьоміна, С. В. Чугін

Запорізький державний медичний університет

ELECTRONIC MANUALS AS A NEW INSTRUCTIONAL MEDIUM

I. Ye. Sukhomlinova, M. A. Tihonovska, O. V. Tihonovskiy, E. V. Kirsanova, A. K. Yeryomina, S. V. Chugin

Zaporizhzhya State Medical University

Вивчення теоретичних предметів студентом-медиком є невід'ємним етапом формування його, як майбутнього лікаря. Формування клінічного мислення студентів медичного факультету починається з вивчення теоретичних дисциплін. Підготовка фахівців високої якості є головною метою навчального процесу. Глибоке вивчення теоретичних предметів є запорукою формування базису для подальшого розуміння та вивчення клінічних предметів, формування клінічного мислення та формування високоякісних спеціалістів [2]. Серед основних умов, які визначають ефективність досягнення цієї мети особливе місце посідають методи навчання. Ефективність використання методів навчання в сучасній школі значною мірою обумовлене наявністю матеріально-технічних засобів. У вік комп'ютеризації одним з найбільш зручних у використанні є електронний посібник.

Study of theoretical subjects by the medical student is an inherent stage of his formation as a future doctor. Formation of the clinical thinking of the medical faculty students starts from the study of the theoretical disciplines. Preparation of the highly qualified specialists is a main goal of the studying process. Deep learning of the theoretical subjects is a the key to formation of a basis for further understanding and study of clinical subjects, formation of a clinical thinking and formation of the highly qualified specialists[2]. Among the basic conditions, which determine efficiency of achieving this goal, special place is given to methods of study. Efficiency of usage of the studying methods in the contemporary school is mainly determined by the availability of the supplies. In the computer age an electronic manual is the most convenient medium to use.

Вступ. Навчання – це організована, двостороння діяльність, спрямована на максимальне засвоєння та усвідомлення навчального матеріалу і подальшого застосування отриманих знань, умінь та навичок на практиці.

Засіб навчання – це матеріальний або ідеальний об'єкт, який "розміщено" між викладачем та студентом і використовується для засвоєння знань, формування досвіду пізнавальної та практичної діяльності. Засіб навчання суттєво впливає на якість знань студентів, їх розумовий розвиток та професійне становлення.

В сучасній вищій школі широко використовуються різні засоби навчання: макети та муляжі (людського організму і окремих органів та ін.); прилади і засоби для демонстраційних експериментів; графічні засоби (малюнки, схеми); технічні засоби навчання (діапозитиви, діафільми, навчальні кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та ін.); підручники і навчальні посібники; навчально-методичні посібники, комп'ютери та ін.

Одним із засобів, які найчастіше використовуються для навчання у вищій школі є навчальний посібник. Навчальний посібник – навчальне видання, яке доповнює або частково замінює підручник у викладенні навчального матеріалу з певного предмета, курсу, дисципліни або окремого його розділу (до навчального посібника належить також курс лекцій, що застосовується в навчально-виховному процесі).

Основна частина. Сучасний рівень життя, бурхливі процеси комп'ютеризації потребують удосконалення цього засобу навчання. На зміну класичному навчальному посібнику з'явився електронний. Електронний навчальний посібник – це електронне видання, яке частково або повністю замінює або доповнює підручник і офіційно затверджене в якості даного виду видання [4]. В цій статті ми розглянемо особливості та переваги використання електронного навчально-методичного посібника при вивченні теоретичних предметів.

Оскільки персональні комп'ютери стали невід'ємною частиною життя практично кожної людини, електронні по-

сібники можуть використовуватися як для самостійної роботи при очному та заочному навчанні. Електронний навчальний посібник при грамотному використанні може стати потужним інструментом у вивченні будь-якого предмету.

Структура електронного посібника може бути різною. Вони не є електронною версією книги, мають таку структуру, яка дозволить самостійно чи під контролем викладача засвоїти навчальний курс. Посібник, який ми створили, побудований згідно типової програми, по модульному типу. Особлива цінність електронного посібника є в тому, що, маючи певну базову структуру, він може добуватися та ускладнюватися, в залежності від потреб як викладачів (авторів) так і користувачів студентів. Тобто, враховуючи потреби студентів можна змінити структуру посібника, додати текстову частину, графіку (схеми, таблиці та рисунки), анімацію, відеозаписи. Крім теоретичного блоку електронний посібник з нормальної фізіології може також включати лекційний матеріал.

Важливою умовою успішного навчання є інтерес студента до досліджуваного предмета, ходу навчання та його результату. Інтерес до предмета, пов'язаний з безліччю факторів, а саме змістом предмета, організацією навчального процесу, системою оцінювання знань, особистими якостями викладача, мотиваціями студентів, атмосферою в колективі. Використання електронного посібника дозволяє візуалізувати складні фізіологічні процеси та механізми. З'являється можливість створення не тільки зорових, але і слухових відчуттів. Електронні посібники істотно підвищують якість самої візуальної інформації, вона стає яскравішою, динамічнішою. З'являється можливість наочно-образної інтерпретації істотних властивостей не тільки тих або інших реальних об'єктів, але навіть і наукових закономірностей, теорій, понять. Все це робить навчальний процес захоплюючим, яскравим і, як результат, більш продуктивним.

Згідно європейським стандартам кредитно-модульної системи освіти самостійна робота поступово перетворюється на провідну форму організації навчального проце-

су. Зараз роль самостійної роботи настільки зросла, що її доводиться спеціально планувати, створювати для неї спеціальні форми і методи та засоби навчання. На разі інтенсивна комп'ютеризація зобов'язала викладачів медичних університетів до реорганізації навчального процесу та поширення використання інноваційних засобів навчання, одним з яких є електронний посібник [2, 3, 5].

Електронний посібник полегшує розуміння навчального матеріалу за рахунок інших, ніж у друкованій навчальній літературі, способів подачі матеріалу: індуктивний підхід, вплив на слухову і емоційну пам'ять допускає адаптацію інформації відповідно до потреб студента, рівня його підготовки, інтелектуальних можливостей; виконує роль викладача; може виконувати навчальну та контролюючу функцію.

Висновок. Таким чином, електронний посібник, маючи всі ознаки навчального посібника, має принципово нові, у порівнянні з ним, якості, що включають елементи гіпермедіа і віртуальної реальності, що забезпечують високий рівень наочності, ілюстративності і високу інтерактивність, забезпечувати нові форми структурованого подання інформації і знань.

Також потрібно враховувати й негативні моменти: по-перше, робота з комп'ютером швидко стомлює студентів, може погано впливати на зір або навіть призводити до розладу нервової системи; по-друге, комп'ютеризоване навчання не розвиває здатності студентів чітко й образно висловлювати свої думки, істотно обмежує можливості усного мовлення.

Але в час, коли освіта набуває кардинальних змін, виникає необхідність залучення інноваційних методик до

процесу формування у студентів предметних та життєвих знань і вмінь, які очікуються від працівника для ефективного виконання його обов'язків [1].

Література

1. Армстронг М. Практика управління людськими ресурсами: Пер. с англ. / Под ред. С. К. Мордовина. – 8-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 832 с.

2. Весніна Л.Е. Особливості процесів формування клінічного мислення при викладанні фізіології / Л.Е. Весніна // Вісник проблем біології і медицини. – 2013. – Вип. 1, Т. № 2(99). – С. 188–191.

3. Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37–38. – ст. 2004.

4. Оптимізація викладання курсу «Фізіологія» студентам медичних ВНЗ в умовах кредитно-модульної системи навчання / Д.І. Маракушин, Л.В. Чернобай, О.В. Васильєва [та ін.] // Матеріали регіональної науково-методичної конференції «Освіта і медицина в добу глобалізації: вітчизняний та зарубіжний контекст». – Тернопіль: ТДМУ. – 2014. – С. 143–145.

4. Кузнецова І.О. Електронний підручник як важливий компонент системи дистанційного навчання / І.О. Кузнецова // Вісник СевНТУ. Серія: Педагогіка. – Севастополь: СевНТУ. – 2012. – № 127/2012. – С. 63–67.

5. Организация самостоятельной работы студентов по педагогическим дисциплинам: Учебно-методическое пособие для преподавателей высшей школы. Часть I. / Под редакцией профессора, члена-корреспондента РАО А.П.Тряпицыной. – СПб., 2008. – С. 43.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФАРМАЦІЯ»

Н. А. Суцук

Одеський національний медичний університет

Основним завданням працівників вищої освіти сьогодні є забезпечення якості підготовки спеціалістів, які б відповідали міжнародним вимогам. У зв'язку з модернізацією вищої освіти виросла роль самостійної роботи студентів. Тому навчальний процес потребує постійного удосконалення педагогічних методик з провадженням сучасних інтерактивних методів навчання, які на відміну від традиційних дозволяють активізувати навчальний процес, зробити його більш цікавим та менш втомлюючим для студентів. Ця методика змінює роль і функції викладача – він перестає бути центральною фігурою, а лише займається організацією навчального процесу: готує до уроку необхідні завдання, складає ситуаційні задачі, формулює питання для обговорення в групі, використовує на практичних заняттях ділові ігри, коректно контролює щоб сту-

денти правильно виконували індивідуальні завдання, допомагає в разі серйозних утруднень. Аптечна технологія ліків є профільною дисципліною для студентів спеціальністю «фармація». Під час проведення практичного заняття, студенти під керівництвом викладача підкріплюють освоєні теоретичні основи АТЛ оволодінням практичних навичок з приготування екстемпоральних лікарських засобів. Для кращого засвоєння матеріалу доцільно використовувати наочні посібники, учбові фільми, таблиці, зразки приготування до відпуску препаратів, зразки рецептів із заповненим ППК, методичні рекомендації.

На формування знань, вмінь і навичок майбутніх спеціалістів провізорів великий вплив має особистість викладача, стиль його роботи зі студентами, спілкування, поведінка, педагогічна майстерність.